

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, dnia 19.10.2023

K-1.431.1.9.2023.6.MB

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Przedmiot kontroli	Prawidłowość wydatkowania środków publicznych z rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych w 2022 r., na zadanie "Odbudowa pomostu pływającego przy plaży miejskiej w Ińsku".
Nazwa i adres organu kontrolującego	Wojewoda Zachodniopomorski ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin
Nazwa i adres jednostki kontrolowanej	Gmina Ińsko ul. Bohaterów Warszawy 38, 73-140 Ińsko
Osoba pełniąca funkcję kierownika jednostki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli	Jacek Liwak – Burmistrz Ińska
Okres objęty kontrolą	2022 r.
Kontrolujący	Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie: – Małgorzata Brukwicz – główny specjalista w Wydziale Kontroli (kierownik zespołu kontrolnego), – Krzysztof Karczewski – inspektor wojewódzki w Wydziale Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego.
Nr upoważnienia	35/23 z dnia 19 maja 2023 r.
Podstawy prawne do przeprowadzenia kontroli	– art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224.), – § 14 ust. 3-5 umowy dotacji nr 64/BZK/2022 z dnia 21 września 2022 r.
Kryteria prowadzenia kontroli	legalność, gospodarność, rzetelność
Termin kontroli	22-26 maja 2023 r.

<p>Podstawa prawna</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. 2023 r. poz. 120 ze zm.). - Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. 2022 r. poz. 1710 ze zm.), <i>dalej ustawa Pzp.</i> - Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów (Dz.U. 2021 r. poz. 289). - Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. 2022 r. poz. 1634 ze zm.). - Ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. 2022 r. poz. 2267). - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. 2022 r. poz.513 ze zm.). - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa (Dz.U. Nr 238, poz.1579), <i>dalej Rozporządzenie RM ws. rozliczenia inwestycji.</i> - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych (Dz.U. 2021 r. poz. 953 ze zm.), <i>dalej Rozporządzenie RM ws. działań informacyjnych.</i> - Wytyczne Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 kwietnia 2021 r. w sprawie zasad i trybu udzielania jednostkom samorządu terytorialnego dotacji celowych z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych związanych z remontem, przebudową i odbudową obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej, <i>dalej Wytyczne MSWiA.</i>
<p>Osoba udzielająca wyjaśnień w trakcie kontroli</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. p. Jacek Liwak – Burmistrz Ińska, 2. p. Michał Kupczyński – Zastępca Burmistrza Ińska, 3. p. Elżbieta Tomkowiak – Skarbnik Gminy Ińsko, 4. p. Krzysztof Paluch – Kierownik Referatu Spraw Gospodarczych.

USTALENIA KONTROLI

1. Prawidłowość wykorzystania udzielonej dotacji pod względem jej zgodności z celowym przeznaczeniem, w tym stanem realizacji dotowanego zadania

1.1. Udzielenie dotacji celowej

W wyniku huraganu, który miał miejsce na terenie Gminy Ińsko w dniu 20 lutego 2022 r. zniszczeniu uległ pomost pływający przy plaży miejskiej. W dniu 24 lutego 2022 r. Gmina komisyjnie ustaliła rozmiar szkód, który został opisany w Protokole nr 1/2022. Kosztorys na roboty naprawcze wykonano 31 marca 2022 r. przez podmiot zewnętrzny. Wartość kosztorysowa robót wyniosła 684 033,11 zł.

12 kwietnia 2022 r. Gmina złożyła do Wojewody Zachodniopomorskiego wniosek o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego związanego z odbudową pomostu przy plaży miejskiej w Ińsku. We wniosku wskazano szacowany koszt realizacji odbudowy pomostu w kwocie **684 033,11 zł**.

W dniu 2 czerwca 2022 r. Komisja Wojewódzka powołana przez Wojewodę Zachodniopomorskiego Zarządzeniem nr 171/2022 z dnia 19 maja 2022 r. dokonała wizji lokalnej w terenie uszkodzonego pomostu przy plaży miejskiej w Ińsku. W dniu 11 lipca 2022 r. sporządziła Protokół weryfikacyjny nr 2/2022, w którym potwierdziła uszkodzenia pomostu w wyniku huraganu. W protokole stwierdzono również, że straty wywołane klęską żywiołową są nie mniejsze niż 5% dochodów własnych Gminy Ińsko w 2021 r.

Decyzją Ministra Finansów z dnia 25 sierpnia 2022 r., po zaakceptowaniu w dniu 10 sierpnia 2022 r. wniosku Wojewody Zachodniopomorskiego przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, dokonano zmian w budżecie państwa na rok 2022 poprzez zwiększenie wydatków w kwocie 547 200,00 zł, z przeznaczeniem dla Gminy Ińsko na odbudowę zniszczonego w wyniku huraganu pomostu przy plaży miejskiej w Ińsku.

(dowód: akta kontroli str. 21-59, 64)

1.2. Zawarcie umowy dotacyjnej

Decyzją nr 402/2022 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 sierpnia 2022 r., dokonano zmian w planie wydatków budżetowych i dotacji celowych. Dotację z rezerwy celowej przyznano w Dziale 630 - Turystyka, rozdziale 63078 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych, § 6330 - Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin.

Wojewoda Zachodniopomorski, po otrzymaniu niezbędnej dokumentacji, w dniu 21 września 2022 r. zawarł z Gminą Ińsko Umowę Dotacji nr 64/BZK/2022 (dalej: umowa, umowa dotacji). Zgodnie z umową udzielono Jednostce dotację w kwocie **547 200,00 zł** z rezerwy celowej budżetu państwa na dofinansowanie zadania związanego z usuwaniem skutków huraganu. Przedmiotem umowy (§ 1 ust. 2) jest odbudowa zniszczonego pomostu przy plaży miejskiej w Ińsku, a zadanie będzie realizowane zgodnie z kosztorysem ofertowym.

Kwota dotacji, zgodnie z umową, stanowi nie więcej niż 80% wartości kosztów zadania przedstawionego do sfinansowania tj. **684 033,11 zł**. W umowie Gmina Ińsko oświadczyła, że na

realizację zadania przeznaczy z własnych środków kwotę **136 833,11 zł**. Szczegółowe dane przedstawiono w tabeli.

<i>Wielkość zadania</i>	<i>Środki z dotacji celowej</i>	<i>Środki własne Gminy</i>	<i>Wartość zadania</i>
Kwota	547 200,00 zł	136 833,11 zł	684 033,11 zł
Udział %	80,00%	20,00%	100,00%

(dowód: akta kontroli str. 60-63, 66, 250)

1.3. Realizacja zadania inwestycyjnego

Zgodnie z Protokołem Końcowym Odbioru Robót prace budowlane rozpoczęto 18 listopada 2022 r., a zakończono 29 grudnia 2022 r. W protokole odnotowano, że jakość wykonanych robót oceniono prawidłowo, bez wad i usterek.

Kontrolujący przeprowadzili w dniu 22 maja 2023 r. wizję lokalną pomostu, z której sporządzono protokół. Zakres robót budowlanych, na dzień przeprowadzenia kontroli, udokumentowano zdjęciami zrobionymi w miejscu wykonanych prac. Ustalono, że przedmiotowe zadanie zostało zrealizowane, a odbudowany pomost stwarza dobre wrażenie w zakresie jakości wykonania.

(dowód: akta kontroli str. 60-63, 67-73, 78-90, 205-206)

2. Wybór wykonawcy w aspekcie przepisów Prawo zamówień publicznych

Gmina wyboru wykonawcy dokonała stosując ustawę Prawo zamówień publicznych (dalej: Pzp). Postępowanie prowadzone było na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp jako zamówienie klasyczne, którego wartość jest równa lub przekracza kwotę 130 000 złotych, w trybie podstawowym, poprzez wybór najkorzystniejszej oferty bez przeprowadzenia negocjacji (art. 275 pkt 1 ustawy Pzp). Wartość zamówienia nie przekracza progów unijnych.

Zgodnie z obowiązującym w Gminie Ińsko Regulaminie udzielania zamówień publicznych, wprowadzonym Zarządzeniem nr 19/2021 Burmistrza Ińska z 20 kwietnia 2021 r., zgodę na wszczęcie postępowania o zamówienie publiczne zatwierdził Burmistrz Ińska (Kierownik Zamawiającego). Przedmiotem zamówienia była „Naprawa pomostu przy plaży miejskiej w Ińsku”.

We wniosku ws. podjęcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego wskazano szacunkową wartość zamówienia na roboty budowlane w kwocie 684 033,11 zł. Kwota ta ma swoje odzwierciedlenie także w Raporcie podsumowującym postępowanie.

Kwota inwestycji została ustalona na podstawie kosztorysu na roboty budowlane, wykonanego w dniu 31 marca 2022 r. przez podmiot zewnętrzny Przedsiębiorstwo Budowlano-Transportowe ARBET Sp. z o.o. W trakcie kontroli ustalono, że Zamawiający nie posiada zaktualizowanego i ważnego kosztorysu. Ustalenia wartości zamówienia dokonano wcześniej niż 6 miesięcy przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia, co jest niezgodne z art. 36 ustawy Pzp.

Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 91-93)

W Protokole z przebiegu postępowania wskazano skład Komisji przetargowej, powołanej Zarządzeniem Nr 84/2015 Burmistrza Ińska z dnia 22 października 2015 r. ws. powołania stałej

komisji przetargowej. Członkowie Komisji i Kierownik Zamawiającego złożyli stosowne oświadczenia, określone w art. 56 ust. 4 ustawy Pzp.

Zamawiający wyznaczył kryteria oceny ofert oraz ich znaczenie jako: najniższa cena - waga 80 %, gwarancja - waga 20 %. Ustalono, że najwięcej punktów otrzyma oferta z najniższą ceną i najdłuższą gwarancją.

Z protokołu postępowania wynika, że najpóźniej przed otwarciem ofert Zamawiający udostępnił kwotę jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, w wysokości 520 000,00 zł brutto, która jest ujęta także w Raporcie podsumowującym postępowanie.

Ponadto w trakcie kontroli ustalono:

- Zamawiający wyznaczył, niezgodnie z art. 283 ustawy Pzp, krótszy o 5 dni termin na składanie ofert.
- Mając na uwadze art. 16 pkt 1 w powiązaniu z art. 85 ust. 1 ustawy Pzp, Zamawiający w związku z wcześniejszym zaangażowaniem Wykonawcy, który brał udział w postępowaniu i którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza, nie podjął odpowiednich środków w celu zagwarantowania, że udział tego wykonawcy nie zakłóci konkurencji. Zamawiający nie przekazał potencjalnym wykonawcom istotnych informacji, które przekazał lub uzyskał w związku z zaangażowaniem wykonawcy lub tego podmiotu w przygotowanie postępowania.
- Zamawiający nieterminowo przekazał do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych informację o ofertach dopuszczonych do udziału w postępowaniu, wynikającą z art. 81 ust 1 ustawy Pzp.

Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 35-42, 91-151, 205-233)

W umowie z Wykonawcą, Gmina zawarła w przedmiocie zamówienia zapis dotyczący sprawowanego nadzoru autorskiego, który zgodnie z Wytycznymi MSWiA, nie stanowi kosztów kwalifikowalnych zadania.

Zastępca Burmistrza p. Michał Kupczyński wyjaśnił, że „*Umowa sporządzona z wykonawcą prac naprawczych pomostu nad jeziorem Ińsko, została stworzona na podstawie wzoru przesłanego nam przez kancelarię prawną obsługującą Gminę Ińsko. W związku z pilną potrzebą realizacji prac remontowych (termin wykonania do końca 2022 roku), nie zostały z niej wykreślone zapisy o nadzorze autorskim (wymagany przy inwestycjach realizowanych na podstawie projektów budowlanych), nadzory autorskiego nad inwestycją faktycznie nie było i w związku z tym nie ponoszono za niego kosztów. Prace nie były wykonywane na pozwolenie na budowę czy zgłoszenie robót niewymagających pozwolenia na budowę co nie wymagało zatrudnienia kierownika robót czy inspektora nadzoru (zamawiający nie ponosił związanych z tym kosztów).* Kontrolujący wyjaśnienie przyjęli, mając na uwadze Załącznik nr 1 do SIWZ – opis przedmiotu zamówienia.

(dowód: akta kontroli str. 193, 207-233, 306)

3. Wysokość kwoty wykorzystanych środków finansowych w zakresie realizowanego zadania

Dotacja została przekazana Gminie w wysokości **547 200,00 zł** w dniu 27 września 2022 r. Kwota ta została zaksięgowana na koncie 901 (dochody budżetu jst). Wartość całego zadania zgodnie z umową dotacji wynosi **684 033,11 zł** (547 200,00 zł – dotacja, 136 833,11 zł – środki własne).

(dowód: akta kontroli str. 60-63, 250-259)

Zgodnie z § 11 ww. umowy, Gmina była zobowiązana do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej wydatków ze środków dotacji. W wyniku kontroli stwierdzono, że Jednostka nie prowadziła w tym zakresie wyodrębnionej ewidencji księgowej. **Szczegółowy opis uchybienia zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.**

(dowód: akta kontroli str. 60-63, 260)

W wyniku przeprowadzonego postępowania, przyjęto ofertę na realizację zadania w kwocie 544 890,00 zł, tj. o 139 143,11 zł mniej niż wynika z kosztorysu na roboty naprawcze sporządzonego w dniu 31 marca 2022 r.

(dowód: akta kontroli str. 35-42, 196-198, 234-249, 299-301, 307)

Pełne wykorzystanie środków nastąpiło w dniu 29 grudnia 2022 r. (dokonana ostatnia płatność za fakturę). Wydatek poniesiono na podstawie faktury nr FAS/6/12/2022 z dnia 29 grudnia 2022 r. na kwotę 544 890,00 zł

W związku z powyższym, z przedstawionej dokumentacji księgowej (ewidencji księgowej, faktury, wyciągu bankowego) wynika, że Gmina Ińsko na realizację zadania wykorzystwała kwotę **544 890,00 zł**, w tym:

408 056,89 zł – ze środków dotacji,

136 833,11 zł – ze środków własnych.

Gmina, w wyniku wykonanych w lipcu 2022 r. prac naprawczych i zabezpieczających pomost i wybranej oferty wykorzystwała ze środków dotacji o **139 143,11 zł mniej** (dotacja 547 200,00 zł minus środki wykorzystane z dotacji 408 056,89 zł), **które zwróciła na konto wojewody.**

Działanie to jest zgodne z § 7 umowy dotacji zawartej z Wojewodą, w którym ustanowiono zapis, że w przypadku obniżenia kosztów realizacji zadania, wysokość środków własnych nie ulegnie zmianie, natomiast środki z dotacji zostaną obniżone o kwotę równą kwocie obniżenia kosztów zadania. Gmina środki własne przeznaczyła w kwocie zgodnej z umową dotacji.

Zwrot niewykorzystanej dotacji, zgodnie z umową dotacji powinien nastąpić w terminie 7 dni od dnia uregulowania ostatniej płatności związanej z finansowaniem inwestycji. W związku z tym, termin na zwrot przypadał **do 5 stycznia 2023 r.** Z dokumentacji księgowej wynika, że Gmina nie dokonała w terminie zwrotu dotacji w należnej wysokości. **Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.**

Jednocześnie, w trakcie kontroli stwierdzono, że:

- ✓ Gmina terminowo wykonała zadanie i wykorzystała środki z dotacji (§ 2 i 6 umowy dotacji), tj. do 31 grudnia 2022 r.,
- ✓ terminowo dokonała płatności za swoje zobowiązania,
- ✓ dokumenty finansowo-księgowo zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty, zgodne z art. 21 ustawy o rachunkowości,
- ✓ Gmina wystawiła dokument księgowy OT, na podstawie którego wprowadziła środek trwały do ewidencji,
- ✓ Skarbnik Gminy oświadczyła, że „*Od otrzymanej od Wojewody Zachodniopomorskiego dotacji Gmina Ińsko nie uzyskała dochodów z tytułu odsetek bankowych i lokat. Gmina Ińsko nie naliczyła kar umownych wykonawcy, gdyż zadanie zostało zrealizowane w wyznaczonym terminie*”,
- ✓ udział procentowy dotacji w ogólnych kosztach zadania był zgodny z zapisami § 4 ust. 1 umowy dotacji i Wytycznymi MSWiA, tj. nie więcej niż 80% kosztów realizacji zadania przedstawionych do dofinansowania.

Szczegóły dotyczące rozliczenia przedstawia tabela.

Oferta/umowa			Wydatek/Wykonanie			Różnica			% udział dotacji	% udział środków własnych
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
środki z dotacji	środki własne	Łączny koszt zadania	środki z dotacji	środki własne	Łączny koszt zadania	(4-1)	(5-2)	(6-3)	6/4*100	6/5*100
zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł	%	%
547 200	136 833,11	684 033,11	408 056,89	136 833,11	544 890	139 143,11	0,00	139 143,11	74,89	25,11

(dowód: akta kontroli str. 35-42, 60-63, 250, 251-252, 259-263, 265-276, 298)

4. Dokumentacja rozliczeniowa

Rozliczenie końcowe kosztów zadania realizowanego z udziałem środków publicznych w ramach umowy dotacji.

Gmina przekazała Wojewodzie rozliczenie końcowe zadania z wymaganymi załącznikami, zgodnie z terminem ustalonym w umowie (§ 8 pkt 3)¹. Rozliczenie dotacji zostało przekazane ePUAP-em 17 stycznia 2023 r. (termin do 19 stycznia 2023 r.) i pocztą tradycyjną (wpływ do urzędu 20 stycznia 2023 r.).

W wyniku weryfikacji rozliczenia przez wydział merytoryczny², w dniu 20 stycznia 2023 r. Gmina dokonała korekty przedmiotowego rozliczenia. Rozliczenie przekazała tego samego dnia ePUAP-em i pocztą tradycyjną.

W rozliczeniu została skorygowana kwota wykorzystanej dotacji, którą opisano w pkt 3 Wysokość kwoty wykorzystanych środków finansowych w zakresie realizowanego zadania.

¹ 21 dni od dnia wykonania zadania.

² Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie

Dane w sprawozdaniu są zgodne ewidencją księgową i źródłową dokumentacją finansowo-księgową
(dowód: akta kontroli str. 35-42, 251-252, 260-263, 280-288)

Rozliczenie inwestycji finansowanej ze środków budżetu państwa, zakończonej w roku 2022

Rozliczenie inwestycji finansowanej ze środków budżetu państwa Gmina sporządziła w dniu 20 stycznia 2023 r. w terminie zgodnym z § 16 ust. 1³ rozporządzenia RM ws. rozliczenia inwestycji. Dane dotyczące wydatkowania zawarte w rozliczeniu są zgodne z ewidencją księgową i źródłową dokumentacją finansowo-księgową.

Natomiast w trakcie kontroli stwierdzono, że Gmina nie przekazała do Wojewody przedmiotowego rozliczenia zgodnie z § 16 ust. 2 ww. rozporządzenia. **Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.**

(dowód: akta kontroli str. 35-42, 251-252, 260-263, 277-278)

5. Działania informacyjne dotyczące zadania dofinansowanego z budżetu państwa

Na podstawie art. 35a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa (...) są obowiązane do podejmowania działań informacyjnych dotyczących tego finansowania lub dofinansowania.

Rodzaje tych działań oraz między innymi sposób ich realizacji, w tym okres, w którym mają być realizowane, określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa (...).

Zgodnie z § 2 ww. rozporządzeniem Gmina realizując zadanie „Naprawa pomostu przy plaży miejskiej w Ińsku” dofinansowane z budżetu państwa była zobowiązana do podjęcia działań informacyjnych przez:

- 1) umieszczenie tablicy informacyjnej,
- 2) zamieszczenie informacji na swojej stronie internetowej, o ile ją posiada oraz na swoich profilach w internetowych serwisach społecznościowych, o ile takie profile posiada.

W ramach działań informacyjnych, dotyczących zadania dofinansowanego z rezerwy celowej budżetu państwa, Gmina zamieściła informacje na swojej stronie internetowej⁴. Nie umieściła natomiast w miejscu realizacji zadania tablicy informacyjnej. **Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.**

(dowód: akta kontroli str. 289-291)

³Inwestor, po zakończeniu i przekazaniu do użytku inwestycji, sporządza, w terminie do 60 dni od dnia, w którym była uregulowana ostatnia płatność związana z finansowaniem inwestycji, rozliczenie (...).

⁴<https://insko.pl/odbudowa-zniszczonego-pomostu-przy-plazy-miejskiej-w-insku.html>

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości

Ad 2. Wybór wykonawcy w aspekcie przepisów Prawo zamówień publicznych

Kontrolujący ustalili, że:

- 1) Zamawiający nie posiada zaktualizowanego i ważnego kosztorysu. Ustalenia wartości zamówienia dokonano wcześniej niż 6 miesięcy przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia, co jest niezgodne z art. 36 ustawy Pzp.
- 2) Zamawiający wyznaczył krótszy o 5 dni termin na składanie ofert, co jest niezgodne z art. 283 ustawy Pzp.
- 3) Zamawiający nie podjął odpowiednich środków zapewniających zachowanie uczciwej konkurencji.
- 4) Zamawiający nieterminowo przekazał do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych informację o ofertach dopuszczonych do udziału w postępowaniu, wynikającą z art. 81 ust 1 ustawy Pzp.

(dowód: akta kontroli str. 91-93)

Ad 1) Szacowanie wartości zamówienia – brak ważności i aktualizacji kosztorysu

Każde postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego wymaga wcześniejszego określenia wartości zamówienia. Wartość zamówienia na roboty budowlane ustala się m.in. na podstawie kosztorysu inwestorskiego (art. 34 ust. 1 ustawy Pzp). Ustawa Pzp określa nie tylko zasady ustalania wartości zamówienia przez zamawiającego, ale także ramy czasowe dokonania tej czynności.

Zgodnie z art. 36 ust. 1 ustawy Pzp, ustalenia wartości zamówienia dokonuje Jednostka zamawiająca nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia, jeżeli przedmiotem zamówienia są dostawy lub usługi, oraz nie wcześniej **niż 6 miesięcy przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia, jeżeli przedmiotem zamówienia są roboty budowlane**. Można na tej podstawie uznać, że kosztorys inwestorski zachowuje ważność przez sześć miesięcy.

W ustępie 2 tego artykułu wskazano, że jeżeli po ustaleniu wartości zamówienia nastąpiła zmiana okoliczności mających wpływ na dokonane ustalenie, jednostka zamawiająca przed wszczęciem postępowania dokonuje zmiany wartości zamówienia.

Kwota inwestycji została ustalona na podstawie kosztorysu na roboty budowlane wykonanego w dniu **31 marca 2022 r.** przez podmiot zewnętrzny Przedsiębiorstwo Budowlano-Transportowe ARBET Sp. z o.o. Wartość kosztorysową na roboty naprawcze oszacowano na kwotę 684 033,11 zł.

Wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia⁵ nastąpiło **11 października 2022 r.** 6 miesięczny termin kosztorysu minął 30 września 2022 r. Reasumując, w momencie wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia, kosztorys był 11 dni po terminie.

⁵Zgodnie z wytycznymi Urzędu Zamówień Publicznych, postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w zależności od jego wartości wszczyna się co do zasady poprzez przekazanie ogłoszenia o zamówieniu Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej (postępowania o wartości zamówienia równej lub powyżej progów unijnych (...)) lub poprzez zamieszczenie ogłoszenia o zamówieniu w Biuletynie Zamówień Publicznych (postępowania krajowe).

W lipcu 2022 r. dokonano częściowej naprawy pomostu w celu zabezpieczenia i uniknięcia dalszej dewastacji. Koszt naprawy wyniósł 129 150,00 zł. Gmina pokryła wydatek ze środków własnych, w tym 103 170,00 zł pochodziło z uzyskanego odszkodowania z towarzystwa ubezpieczeniowego. Na skutek dokonanych napraw, końcowa wartość zadania uległa zmniejszeniu.

Jak wyjaśnił Zastępca Burmistrza Ińska „(...) Zamawiający po niekorzystnej decyzji od ubezpieczyciela przystąpił do naprawy i zabezpieczenia elementów pomostów pływających, które tego wymagały. Ze względu na charakter turystyczny Gminy Ińsko istniała pilna potrzeba wykonania prac. (...)”.

Zgodnie z protokołem postępowania przeznaczono na sfinansowanie zadania 520 000,00 zł. Przyjęto ofertę, w wyniku przeprowadzonego postępowania w kwocie 544 890,00 zł. Zastępca Burmistrza Ińska wyjaśnił, że: „Gmina Ińsko, faktycznie przeoczyła fakt, że kosztorys napraw stracił ważność przed ogłoszeniem postępowania. Mając na uwadze sytuację związaną z konfliktem zbrojnym na Ukrainie i szybującymi cenami to powinien być on zaktualizowany ze względu na występujące skoki cen materiałów budowlanych i przepisów PZP. (...). **Po uzyskaniu decyzji o przyznaniu dofinansowania ze środków Rządowych, zamawiający chcąc przystąpić do jak najszybszej, całkowitej naprawy pomostu, przeoczył aktualizację kosztorysu o kwoty i prace wykonane w lipcu 2022 r. Mając na uwadze wcześniej wykonane prace, zamawiający przyjął, że na realizację całościowej naprawy pomostu może przyjąć kwotę 520 tys. zł. Sytuacja na rynku materiałów, związane z konfliktem zbrojnym na Ukrainie pokazała jednak, że przez wzrost kosztów materiałów, prace te wycenione zostały przez oferenta wyżej na co zamawiający nie ma wpływu i może albo przeznaczyć większą kwotę na realizację zadania lub unieważnić postępowanie i ogłosić je ponownie. Jako, że realizacja zamówienia zgodnie z umową musiała zostać wykonana do końca 2022 r., zamawiający przyjął, że przeznaczy większą kwotę na realizację zamówienia”.**

Prawidłowe określenie wartości zamówienia jest istotne, ze względu m.in. na przewidywany całkowity i realny koszt realizacji zamówienia, który musi wynikać z aktualnych uwarunkowań rynkowych. Realność kosztu zamówienia spełnia także funkcję informacyjną, czy zamawiającego stać na sfinansowanie zamówienia oraz daje możliwość oceny, czy zaoferowana cena jest rozsądna.

Przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, dobrze jest każdorazowo sprawdzić, kiedy dokonano ustalenia wartości zamówienia i w razie potrzeby dokonać nowego oszacowania lub zaktualizować wartość zamówienia.

Przyczyną nieprawidłowości jest przeoczenie, że kosztorys stracił ważność przed ogłoszeniem postępowania, jednak nie miało to wpływu na naruszenie art. 17 ust. 1 pkt 2 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych⁶.

⁶Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 2 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. 2022 poz. 1710), naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest niezgodne z przepisami o zamówieniach publicznych ustalenie wartości zamówienia publicznego lub jego części lub konkursu, jeżeli miało wpływ na obowiązek stosowania przepisów o zamówieniach publicznych albo na zastosowanie przepisów dotyczących zamówienia publicznego o niższej wartości.

Brak aktualizacji wartości zamówienia skutkuje nierzetelnym skalkulowaniem całkowitych kosztów, niezbędnych do sfinansowania zadania.

Za powyższe działanie odpowiedzialność ponosi kierownik jednostki oraz członkowie komisji przetargowej.

(dowód: akta kontroli str. 35-42, 60-63, 67-73, 234-249, 307, 309-311)

Ad 2) Skrócony termin na składanie ofert

Zgodnie z art. 283 ustawy Pzp, Zamawiający wyznacza termin składania ofert z uwzględnieniem złożoności zamówienia oraz czasu potrzebnego na ich przygotowanie z tym, że termin ten (...) w przypadku robót budowlanych nie może być krótszy niż 14 dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych (dalej: BZP).

W trakcie kontroli ustalono, że ogłoszenie o zamówieniu zostało zamieszczone w BZP 11 października 2022 r. Termin na złożenie ofert wyznaczono na 20 października 2022 r. W związku z tym, Gmina określiła **9 dniowy termin na złożenie ofert, tj. o 5 dni krótszy niż wymaga ustawa Pzp.**

Zastępca Burmistrza Ińska wyjaśnił, że: „*Przy skróceniu terminu składania ofert o 5 dni, zamawiający zasugerował się zapisem Art. 151 ust. 4 Zamawiający może wyznaczyć termin składania ofert o 5 dni krótszy niż określony w ust. 1, jeżeli składanie ofert odbywa się w całości przy użyciu środków komunikacji elektronicznej. Zamawiający przyjął, że zapis ten dotyczy również tego postępowania ze względu na pilną potrzebę realizacji zamówienia i czasu jaki pochłania badanie ofert pod kątem niepodlegania wykluczeniu z postępowania*”.

Zamawiający prowadził zamówienie w trybie art. 257 pkt 1 ustawy Pzp. W postępowaniu, procedurze powadzonej w trybie podstawowym, Zamawiający nie ma narzędzi ustawowych umożliwiających skrócenie terminu na składanie ofert. Nowa ustawa Pzp przewiduje możliwość skrócenia terminu składania ofert o 5 dni. Jednak należy jednoznacznie stwierdzić, że możliwość ta dotyczy tylko postępowań o wartości równej progom unijnym lub przekraczającej te progi (art. 151 dotyczy przetargu ograniczonego).

W postępowaniach o wartości mniejszej niż progi unijne ustawodawca pozostał **przy terminach minimalnych**, (...) oraz 14 dni dla robót budowlanych.

Przyczyną nieprawidłowości jest błędna interpretacja przepisów ustawy Pzp. Brak odpowiednio wyznaczonego terminu, może wpłynąć na przejrzystość i konkurencyjność prowadzonego postępowania, a także naruszyć zasadę równego traktowania potencjalnych wykonawców.

Za powyższe działanie odpowiedzialność ponosi kierownik jednostki oraz członkowie komisji przetargowej.

(dowód: akta kontroli str. 125-139, 152-155, 199, 306, 309-310)

Ad 3) Niepodjęcie przez zamawiającego odpowiednich środków w celu zachowania uczciwej konkurencji

W trakcie kontroli ustalono, mając na uwadze art. 16 pkt 1 w powiązaniu z art. 85 ust. 1 ustawy Pzp, że Zamawiający w związku z wcześniejszym zaangażowaniem Wykonawcy, który brał udział w postępowaniu i którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza, nie podjął odpowiednich środków w celu zagwarantowania, że udział tego wykonawcy nie zakłóci konkurencji.

Z dokumentacji prowadzonego postępowania o udzielenia zamówienia wynika, że została złożona jedna oferta na kwotę ryczałtową w wysokości 544 890,00 zł, która spełniała kryteria oceny i została przyjęta przez Zamawiającego. Oferta została złożona przez Przedsiębiorstwo Budowlano-Transportowe ARBET Sp. z o.o. (dalej: Wykonawca, Spółka). W dniu 18 listopada 2022 r. pomiędzy Gminą Ińsko a Wykonawcą została zawarta umowa nr ZP.271.7.2022.MK.

(dowód: akta kontroli str. 35-42, 94-151, 205-233)

Wykonawca inwestycji - Przedsiębiorstwo Budowlano-Transportowe ARBET Sp. z o.o., był wcześniej zaangażowany w przygotowanie postępowania o udzielenie zamówienia, tj. sporządzał kosztorys na roboty naprawcze. Kosztorys został sporządzony 31 marca 2022 r. po zniszczeniu przez huragan pomostu. Dodatkowo, ta sama Spółka, w lipca 2022 r. na podstawie umowy nr ZP.6.2022.MK z dnia 18 lipca 2022 r. dokonała częściowej naprawy pomostu w celu zabezpieczenia i uniknięcia dalszej dewastacji (koszt naprawy wyniósł 129 150,00 zł brutto).

Szczególną uwagę należy zwrócić na art. 85 ust. 1 ustawy Pzp, w którym zapisano, że jeżeli wykonawca (...) doradzał lub w inny sposób był zaangażowany w przygotowanie postępowania o udzielenie tego zamówienia, Zamawiający podejmuje odpowiednie środki w celu zagwarantowania, że udział tego wykonawcy w postępowaniu nie zakłóci konkurencji, w szczególności przekazuje pozostałym wykonawcom istotne informacje, które przekazał lub uzyskał w związku z zaangażowaniem wykonawcy lub tego podmiotu w przygotowanie postępowania, **oraz wyznacza odpowiedni termin na złożenie ofert. Zamawiający wskazuje w protokole postępowania środki mające na celu zapobieżenie zakłóceniu konkurencji.**

W postępowaniu jednak, Zamawiający wyznaczył, niezgodnie z art. 283, krótszy o 5 dni termin na składanie ofert, co zostało szczegółowo opisane powyżej, w punkcie Ad 2) Skrócony termin na składanie ofert, a w protokole postępowania nie wykazał, że w prowadzonym przez niego postępowaniu zaistniała jakakolwiek wada, w tym polegająca na niedochowaniu wynikającego z art. 85 ust. 1 ustawy Pzp obowiązku podjęcia odpowiednich środków w celu zagwarantowania, że udział wykonawcy (...), który doradzał lub w inny sposób był zaangażowany w przygotowanie postępowania o udzielenie zamówienia nie zakłóci konkurencji.

Ustęp 2 ww. przepisu wskazuje, że wykonawca zaangażowany w przygotowanie postępowania o udzielenie zamówienia podlega wykluczeniu z tego postępowania wyłącznie w przypadku, gdy spowodowane tym zaangażowaniem zakłócenie konkurencji nie może być wyeliminowane w inny sposób niż przez wykluczenie wykonawcy z udziału w tym postępowaniu. Przed wykluczeniem wykonawcy Zamawiający zapewnia temu wykonawcy możliwość udowodnienia, że jego zaangażowanie w przygotowanie postępowania o udzielenie zamówienia nie zakłóci konkurencji.

Z otrzymanych w trakcie kontroli dokumentów z prowadzonego postępowania nie wynika, aby Wykonawca składał oświadczenia/wyjaśnienia w tym zakresie.

Artykuł 85 ustawy Pzp mówi wprost, że Zamawiający powinien wziąć pod uwagę, czy wiedza zdobyta w związku z przygotowaniem postępowania dała przewagę wykonawcy nad pozostałymi potencjalnymi wykonawcami ubiegającymi się o udzielenie zamówienia, przez co miał on możliwość przygotowania oferty na lepszych warunkach.

Nie ulega wątpliwości, że Spółka sporządzając kosztorys na roboty budowlane, który został zlecony przez Gminę, jak wyjaśnił Kierownik Referatu Spraw Gospodarczych z powodu „(...) firma ta była głównym wykonawcą budowy tego mola na plaży miejskiej w roku 2018 i doskonale znała jego konstrukcję. W gminie Ińsko nie ma biegłych rzeczoznawców w zakresie konstrukcji pomostów pływających. Są branżyści w zakresie robót ogólnobudowlanych, sanitarnych, elektrycznych, ale nie w tej bardzo specjalistycznej dziedzinie. Szukaliśmy branżystów poprzez kontakty telefoniczne z innymi gminami i przedsiębiorcami jak również w internecie, ale nie przyniosło to rezultatu. Wobec powyższego logicznym nam się wydało skierować się do firmy i osób, które znają doskonale konstrukcje pomostu” oraz dokonując napraw zabezpieczających w lipcu 2022 r. posiadała szczegółową wiedzę, która dała istotną przewagę konkurencyjną do przygotowania oferty w przetargu ogłoszonym w dniu 11 października 2022 r. w ramach zdania dofinansowanego z budżetu państwa.

W toku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego został potencjalnym wykonawcom udostępniony jedynie obmiar robót, co wynika z załączników wymienionych do Specyfikacji Warunków Zamówienia. Wskazać należy, że wykonawca obmiaru robót dysponował również szerszą wiedzą zawartą w szczegółowym kosztorysie co dawało Spółce istotną przewagę konkurencyjną, umożliwiając ustalenie ceny z jednej strony dla niego korzystnej (opłacalnej, zapewniającej odpowiedni poziom zysku), a z drugiej dającej większe szanse na zdobycie zamówienia. Oczywiście taka wiedza nie gwarantuje wykonawcy uzyskanie zamówienia, jednakże znacząco zwiększa jego szanse - stawia Spółkę w uprzywilejowanej pozycji, zaburzając tym samym konkurencję w postępowaniu.

Mając na uwadze powyższe, niepodjęcie przez Zamawiającego odpowiednich środków w celu zagwarantowania, że udział Spółki w prowadzonym postępowaniu nie zakłóci konkurencji skutkuje brakiem równego traktowania potencjalnych wykonawców, przejrzystością prowadzonego postępowania, a w przypadku udziału w postępowaniu większej liczby wykonawców, może spowodować wykluczenie wykonawcy z postępowania.

Za powyższe działanie odpowiedzialność ponosi kierownik jednostki oraz członkowie komisji przetargowej.

(dowód: akta kontroli str. 35-42, 60-63, 91-93, 196-198, 234-249, 312)

Ad 4) Nieterminowe przekazanie do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych informacji o złożonych ofertach.

Zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy Pzp, Zamawiający przekazuje Prezesowi Urzędu informację o złożonych wnioskach o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub ofertach, nie później niż w terminie 7 dni od dnia otwarcia odpowiednio ofert lub ofert dodatkowych albo ofert wstępnych lub ofert ostatecznych albo unieważnienia postępowania.

Informacja o złożonych ofertach została przekazana do Prezesa Urzędu w dniu 1 grudnia 2022 r. tj. 35 dni po terminie. Otwarcie ofert nastąpiło 20 października 2022 r. W takim przypadku termin ustawowy wypadł 27 października 2022 r.

Zastępca Burmistrza Ińska wyjaśnił, że: „*Informacja o złożonych ofertach i wnioskach do Prezesa UZP przesłana została po terminie tj. 1 grudnia 2022 r. Zamawiający przeoczył wysłanie wymaganej informacji w terminie ze względu na brak wiedzy o tym wymogu. Po powzięciu informacji o wymogu wysłania tej informacji, została ona w trybie natychmiastowym wygenerowana i przesłana do Prezesa UZP*”.

Przyczyną nieprawidłowości jest przeoczenie, ze względu na brak wiedzy o wymogu przekazania informacji do Prezesa Urzędu. Przekazanie informacji o złożonych ofertach do Prezesa Urzędu jest obowiązkiem o charakterze sprawozdawczym. Brak terminowo przekazanej informacji powoduje zakłócenia w dokonywaniu analiz funkcjonowania systemu zamówień publicznych.

Za powyższe działanie odpowiedzialność ponosi kierownik jednostki oraz członkowie komisji przetargowej.

(dowód: akta kontroli str. 199, 307-311)

Ad 3. Wysokość kwoty wykorzystanych środków finansowych w zakresie realizowanego zadania

Niedokonanie w terminie zwrotu dotacji w należnej wysokości

Nieprawidłowo wyliczone i zwrócone odsetki od nieterminowego zwrotu dotacji

Gmina otrzymała datację w kwocie **547 200,00 zł**.

Na realizację zadania wykorzystyła kwotę **544 890,00 zł**, w tym:

408 056,89 zł – ze środków dotacji,

136 833,11 zł – ze środków własnych.

Zgodnie z protokołem końcowym odbioru robót Gmina zadanie zakończyła **29 grudnia 2022 r.** i tego dnia dokonała ostatniej płatności.

Zwrot niewykorzystanej dotacji, zgodnie z umową dotacji powinien nastąpić w terminie 7 dni od dnia uregulowania ostatniej płatności związanej z finansowaniem inwestycji tj. **do 5 stycznia 2023 r.**

Niewykorzystane środki z dotacji wynoszą **139 143,11 zł** (dotacja 547 200 zł minus kwota wykorzystanej dotacji 408 056,89 zł).

Niewykorzystane środki z dotacji Gmina zwróciła:

30 grudnia 2022 r. – w kwocie 111 288 000 zł,

20 stycznia 2023 r. – w kwocie 27 855,11 zł (po dokonaniu korekty rozliczenia końcowego dotacji) oraz odsetki w kwocie 50,00 zł.

Gmina dokonała zwrotu niewykorzystanej dotacji łącznie w kwocie **139 143,11 zł** plus 50,00 zł odsetki.

Z dokumentacji wynika, że Gmina nie dokonała w terminie zwrotu dotacji w należytej wysokości. Kwota 27 855,11 zł została zwrócona 15 dni po terminie ustalonym w umowie dotacji. Zgodnie z art. 168 ust. 3 ustawy o finansach publicznych od kwot dotacji zwróconych po terminie nalicza się odsetki w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, począwszy od dnia następującego po dniu, w którym upłynął termin zwrotu dotacji.

Jednocześnie kontrolujący ustalili, że kwota odsetek wyliczona i przekazana przez Gminę na konto Wojewody w wysokości 50,00 zł jest nieprawidłowa i powinna wynieść 189,00 zł. Gmina zwróciła o 139,00 zł mniej odsetek niż powinna.

Skarbnik Gminy wyjaśniła, że „*Gmina Ińsko zwróciła niewykorzystaną dotację w dniu 30.12.2022 r. w kwocie 111.288,00 zł. Dnia 17.01.2023 roku złożone zostało rozliczenie otrzymanej dotacji. W wyniku weryfikacji złożonego rozliczenia dotacji przez Urząd Wojewódzki dnia 20.01.2023 r. dokonano jeszcze zwrotu dotacji w kwocie 27.855,11 zł, od tej kwoty uiszczono odsetki w wysokości 50 zł. Odsetki naliczone zostały za okres 17- 20.01.2023 r. (...)*”.

Niewykorzystane środki finansowe przyznane w ramach dotacji powinny zostać zwrócone zgodnie z terminem wynikającym z § 15 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa. Termin ten w żaden sposób nie jest uzależniony od złożenia sprawozdania/rozliczenia dotacji.

Ostateczny termin na rozliczenie dotacji przypadał na 5 stycznia 2023 r. Tak więc odsetki powinny być liczone od 6 stycznia 2023 r. do 20 stycznia 2023 r.

W związku z tym, że zwrócono kwotę 27 905,11 zł (27 855,11 zł + 50,00 zł odsetki), została ona proporcjonalnie zaliczona na należność główną w kwocie 27 717,17 zł oraz odsetki w kwocie 187,94 zł. Obliczeń dokonano zgodnie z art. 55 § 2 Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa. W przepisie tym wskazano, że jeżeli dokonana wpłata nie pokrywa kwoty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę, wpłatę tę zalicza się proporcjonalnie na poczet kwoty zaległości podatkowej oraz kwoty odsetek za zwłokę w stosunku, w jakim, w dniu wpłaty, pozostaje kwota zaległości podatkowej do kwoty odsetek za zwłokę.

Szczegółowe wyliczenie zwrotu przedstawia tabela.

Termin płatności*	Data zwrotu	Należność główna (NG)	Naliczono odsetki (O) na dzień zwrotu	Powinno być do zwrotu (NG+O)	Zwrócono	Z tego proporcjonalnie na zobowiązanie (NG)	Z tego proporcjonalnie na odsetki (O)	Zobowiązanie do zwrotu (NG)
		zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł
5.01.2023	20.01.2023	27 855,11	188,88	28 043,99	27 905,11	27 717,17	187,94	137,94

* Termin płatności - odsetki naliczane od dnia następnego.

Skutkiem nieprawidłowego wyliczenia odsetek jest konieczność zwrotu przez Gminę kwoty 137,94 zł niewykorzystanej dotacji (rozumianej jako należności głównej) oraz odsetek od tej kwoty, obliczonych jak dla zaległości podatkowej, od dnia następnego po terminie płatności, tj. od dnia 6 stycznia 2023 r.

Zgodnie z art. 54 § 1 pkt 5⁷ ww. ustawy odsetek od dotacji nie nalicza się w sytuacji, gdy ich wysokość przed zaokrągleniem do pełnych złotych nie przekracza 8,70 zł.

Przyczyną nieprawidłowości jest niewłaściwe rozliczenie środków finansowych z dotacji, w wyniku którego po weryfikacji złożonego do Wojewody rozliczenia, Gmina dokonała zwrotu pozostałej, należnej kwoty dotacji w wysokości 27 855,11 zł. Jednostka przyjęła do naliczenia odsetek niewłaściwy okres.

W ocenie kontrolujących, zwrot pozostałej, należnej kwoty dotacji po terminie, wypełnia znamiona czynu wskazanego w art. 9 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, zgodnie z którym niedokonanie w terminie zwrotu dotacji w należnej wysokości, tj. niezachowanie terminu wskazanego w § 13 ust. 2 umowy dotacji, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

(dowód: akta kontroli str. 60-63, 250-252, 259-274, 280-288)

Ad 4. Dokumentacja rozliczeniowa

Nieprzekazanie do Wojewody rozliczenia inwestycji finansowanej ze środków budżetu państwa, zakończonej w roku 2022

Zgodnie z § 16 ust. 1 rozporządzenia RM ws. inwestycji „Inwestor, po zakończeniu i przekazaniu do użytku inwestycji, sporządza, w terminie do 60 dni od dnia, w którym była uregulowana ostatnia płatność związana z finansowaniem inwestycji, rozliczenie (...)”.

W wyniku analizy dokumentów finansowo-księgowych ustalono, że ostatnia płatność związana z finansowaniem inwestycji miała miejsce w dniu 29 grudnia 2022 r. Rozliczenie inwestycji Gmina sporządziła w dniu 20 stycznia 2023 r. w terminie zgodnym z § 16 pkt 1 rozporządzenia RM ws. inwestycji.

Natomiast kontrolujący w trakcie kontroli stwierdzili, że Gmina Ińsko nie przekazała do Wojewody „Rozliczenia inwestycji finansowej ze środków budżetu państwa, zakończonej w roku 2022”.

⁷ Odsetek za zwłokę nie nalicza się, jeżeli wysokość odsetek nie przekraczałaby trzykrotności wartości opłaty pobieranej przez operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe za traktowanie przesyłki listowej jako przesyłki poleconej, tj. 3 x 2,90 zł.

Rozliczenie inwestycji przekazano do Wojewody ePUAP-em dopiero w czasie prowadzonej kontroli w dniu 22 maja 2023 r.

Na powyższą okoliczność wyjaśnienie złożył Kierownik Referatu Spraw Gospodarczych i wskazał, że: „(...) powodem nie przekazania w terminie Rozliczenie inwestycji finansowanej ze środków budżetu państwa zakończonej w roku 2022 był mój błąd spowodowany problemami zdrowotnymi w tym okresie. Jeden egzemplarz rozliczenia przekazałam do księgowości, drugi wpiąłem do teczki sprawy a 3 przez zapomnienie nie wysłałem do Urzędu Wojewódzkiego. Błąd został naprawiony w czasie trwania kontroli wydatkowania środków publicznych z rezerwy celowej budżetu państwa (...)”.

Przyczyną nieprawidłowości jest niedopełnienie obowiązków pracownika merytorycznego Gminy, co spowodowało opóźnienie w przekazaniu rozliczenia inwestycji do Wojewody. Brak terminowego przedłożenia sprawozdania pozbawił Wojewodę narzędzia kontrolnego pozwalającego stwierdzić ewentualnie występujące nieprawidłowości w rozliczeniu.

(dowód: akta kontroli str. 277-279)

Ad 5. Działania informacyjne dotyczące zadania dofinansowanego z budżetu państwa

Brak umieszczonej w miejscu realizacji zadania tablicy informacyjnej

W trakcie kontroli stwierdzono, że Gmina nie podjęła działań informacyjnych, tj. nie umieściła w miejscu realizacji zadania tablicy informacyjnej, zgodnie z § 2 pkt 1 lit. a i b rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa (...), *dalej rozporządzenie*.

Na podstawie § 5 ust. 3 pkt 1 i 2 rozporządzenia, **tablicę informacyjną umieszcza się w miejscu realizacji zadania w momencie rozpoczęcia prac budowlanych**. Prace budowlane, zgodnie z protokołem końcowym odbioru robót rozpoczęto 18 listopada 2022 r.

Działania takie mają na celu informowanie m.in. lokalnej społeczności o wsparciu danej inwestycji ze środków budżetu państwa.

Burmistrz Ińska wyjaśnił, że: „Powodem nie umieszczenia tablicy (...) w miejscu realizacji zadania związanego z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych pn.: „Odbudowa zniszczonego pomostu przy plaży miejskiej w Ińsku” – umowa dotacji nr 64/BZK/2022 z dnia 21 września 2022 r. – była niedyspozycyjność pracownika. Pracownik chorował, przez co często przebywał na zwolnieniach lekarskich, aby w końcu przejść na emeryturę. Pracownik mający zastępstwo – ze względu na duże obciążenie własną pracą – nie zaznajomił się szczegółowo z zakresem obowiązków informacyjnych związanych z realizacją zadania i nie zlecił wykonania oznakowania. (...)”.

Zgodnie z § 5 ust. 13⁸ rozporządzenia, wymiary tablicy informacyjnej dostosowuje się do charakteru danego zadania, Gmina wystąpiła na podstawie § 5 ust. 13 pkt 2 rozporządzenia do Wojewody o zgodę na zmianę wielkości tablicy informacyjnej z 180x120 cm na 90x60 cm. Po uzyskaniu zgody⁹ pismem z dnia 20 lipca 2023 r. Burmistrz Ińska poinformował o wykonaniu i zamontowaniu tablicy informacyjnej. Wraz z pismem przekazał dokumentację zdjęciową.

Przyczyną braku tablic informacyjnych jest niedyspozycyjność pracownika odpowiedzialnego za zadanie oraz brak wiedzy o potrzebie wykonania tablic przez pracownika, który przejął obowiązki. Wykonanie i zamontowanie tablic informacyjnych po terminie, w wyniku przeprowadzonej kontroli, tj. przeszło 6 miesięcy od rozpoczęcia prac budowlanych, skutkowało brakiem dla społeczeństwa informacji o źródłach i kwotach finansowania inwestycji.

(dowód: akta kontroli str. 289, 292-297)

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień

Ad 3. Wysokość kwoty wykorzystanych środków finansowych w zakresie realizowanego zadania

Brak wyodrębnionej ewidencji księgowej wydatków poniesionych ze środków dotacji

Zgodnie z § 11 umowy dotacji Gmina była zobowiązana do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej wydatków oraz środków otrzymanych z dotacji. W wyniku kontroli stwierdzono, że Jednostka nie prowadziła wyodrębnionej ewidencji księgowej **wydatków ze środków dotacji**.

Skarbnik Gminy wyjaśniła, że: „*W ewidencji księgowej Gminy Ińsko na zadanie związane z usuwaniem skutków huraganu, (...) nie wyodrębniono wydatków z podziałem na własne i pochodzące z dotacji. Poniesione wydatki inwestycyjne w dziale 630-63078-6050 dotyczyły tylko jednego zadania – odbudowy zniszczonego pomostu przy plaży miejskiej w Ińsku, przy opisywaniu faktury zaznaczono kwotę pochodzącą ze środków własnych i ze środków z dotacji*”.

Należy zauważyć, że umowa dotacji dotyczy tylko jednego zadania i zapis § 11 został wprowadzony mając na celu zapewnienie możliwości wykazania, że operacje związane z dotacją zostały ujęte w księgach rachunkowych oraz pozwalają np. na odrębny wydruk tych operacji.

Na obowiązek prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej (...) wydatków dokonywanych ze środków dotacji wskazuje także art. 152 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Przyczyną braku wyodrębnienia w ewidencji księgowej środków z dotacji jest przekonanie, że opis na fakturze oraz prowadzenie jednego zadania jest wystarczające do identyfikacji poszczególnych operacji. Postępowanie takie skutkuje tym, że w ewidencji księgowej ujęto wydatek całego zadania (środki własne + dotacja), a nie poszczególne koszty poniesione z dotacji, co powoduje brak jawności

⁸ 5 ust. 13 pkt 1 lit. a i b, tj. w przypadku realizacji zadania w zakresie prac budowlanych, dotyczących m.in. infrastruktury wodnej śródlądowej.

⁹ Pismo znak: BZK-1.630.2.2023.KK z dnia 12 czerwca 2023 r.

i przejrzystości finansów publicznych oraz uniemożliwia właściwą kontrolę wykonania umowy. Jednostka nie zastosowała się do zapisu określonego w § 11 umowy z Wojewodą.

Biorąc pod uwagę, że opis zawarty na fakturze umożliwił identyfikację źródła finansowania i ustalenie kwoty poniesionej z dotacji, kontrolujący uznali to postępowanie jako uchybienie.

Osobami odpowiedzialnymi za wskazane uchybienie jest skarbnik gminy oraz kierownik jednostki kontrolowanej.

(dowód: akta kontroli str. 60-63, 260, 302)

<p>Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia</p>	<ol style="list-style-type: none">1. Oświadczenie z 22 maja 2023 r. Skarbnika Gminy ws. braku dochodów przy realizacji zadania.2. Pismo z 22 maja 2023 r. Skarbnika Gminy ws. niewyodrębnienia wydatków z dotacji w ewidencji księgowej.3. Pismo z 22 maja 2023 r. Skarbnika Gminy ws. zwrotu niewykorzystanej dotacji i odsetek.4. Pismo z 22 maja 2023 r. Kierownika Referatu Gospodarczego UGiM w Ińsku ws. wyłączenia z użytkowania i ponownego włączenia do użytkowania pomostu.5. Pismo z 22 maja 2023 r. Kierownika Referatu Gospodarczego UGiM w Ińsku ws. braku aktualizacji programu inwestycji.6. Pismo z 22 maja 2023 r. Kierownika Referatu Gospodarczego UGiM w Ińsku ws. nieprzekazania Wojewodzie Rozliczenia inwestycji.7. Pisma z 23 maja 2023 r. Zastępcy Burmistrza Ińska ws. wyjaśnień dotyczących postępowania o udzielenie zamówienia publicznego i braku aktualizacji kosztorysu.8. Pismo Burmistrza Ińska z 24 maja 2023 r. ws. działań informacyjnych na stronie internetowej Gminy oraz podjętych działaniach w związku z brakiem tablic informacyjnych.9. Pismo z 24 maja 2023 r. Kierownika Referatu Gospodarczego UGiM w Ińsku ws. sporządzenia kosztorysu na roboty naprawcze i jego braku aktualizacji.10. Pismo Burmistrza Ińska z 25 maja 2023 r. ws. braku tablic informacyjnych.11. Pismo Burmistrza Ińska z 20 lipca 2023 r. ws. wykonania i zamontowania tablic informacyjnych.
<p>Ocena obszaru kontroli</p>	<p>Prawidłowość wydatkowania środków publicznych z rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych w 2022 r., na zadanie "Odbudowa pomostu pływającego przy plaży miejskiej w Ińsku" ocenia się negatywnie,</p>

	<p>gdyż stwierdzono liczne nieprawidłowości w zakresie stosowania Prawa zamówień publicznych i ustawy o finansach publicznych.</p> <p>Osiągnięcie celu wydatkowanej dotacji w postaci odbudowy pomostu pływającego ocenia się pozytywnie.</p>
Wnioski dotyczące uzyskanych efektów zrealizowanego zadania	<p>Gmina otrzymała z rezerwy celowej budżetu państwa dofinansowanie na odbudowę pomostu przy plaży miejskiej w Ińsku, zniszczonego w wyniku huraganu w lutym 2022 r.</p> <p>Kwota dotacji celowej wniosła 547 200,00 zł, co stanowiło 80% wartości zadania. Wartość prac budowlanych oszacowano na kwotę 684 033,11 zł. W wyniku częściowych napraw zabezpieczających pomost, ostateczna wartość zadania po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego wyniosła 544 890,00 zł. Kwota wykorzystanej dotacji to 408 056,89 zł, co stanowi 74,89% dofinansowania do wykonanych prac budowlanych. Środki z budżetu państwa umożliwiły całkowitą odbudowę pomostu jeszcze w 2022 roku.</p>
Wpis do książki kontroli	Poz. 15
Zalecenia	<p>Dokonać zwrotu pozostałej, należnej kwoty dotacji w kwocie 137,94 zł wraz z należnymi odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, naliczonymi począwszy od dnia 6 stycznia 2023 r., tj. dnia następującego po dniu, w którym upłynął termin zwrotu dotacji.</p> <p>Środki należy zwrócić w ciągu 15 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego.</p> <p>W kwestii realizacji tego rodzaju zadań w przyszłości zalecam:</p> <p>I. W przypadku prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie podstawowym, na podstawie art. 275 pkt 1 ustawy Prawo Zamówień publicznych (Pzp):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dokonywać ustalenia wartości zamówienia, jeżeli przedmiotem zamówienia są roboty budowlane, nie wcześniej niż 6 miesięcy przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia, a w przypadku zmiany okoliczności mających wpływ na dokonane ustalenia, dokonać przed wszczęciem postępowania zmiany jego wartości (art. 36 ust. 1-2 Pzp). 2. Wyznaczać termin składania ofert na roboty budowlane zgodnie z art. 283 Pzp, tj. nie krótszy niż 14 dni od dnia

	<p>zamieszczenia ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych.</p> <p>3. Podejmować, w przypadku zaangażowania wykonawcy w przygotowanie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, odpowiednie środki w celu zagwarantowania, że udział tego wykonawcy w postępowaniu nie zakłóci konkurencji.</p> <p>4. Terminowo, nie później niż w terminie 7 dni od dnia otwarcia ofert, przekazywać Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych informację o złożonych ofertach.</p> <p>II. Pod względem rozliczeń finansowo-księgowych, sprawozdań i działań informacyjnych:</p> <p>5. Niewykorzystaną kwotę dotacji zwracać terminowo i w należnej wysokości, zgodnie z zapisami umowy.</p> <p>6. Przekazywać do Wojewody Zachodniopomorskiego bez zbędnej zwłoki, sporządzone rozliczenie inwestycji finansowanej ze środków budżetu państwa zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa z dnia 2 grudnia 2010 r.</p> <p>7. Podejmować, w przypadku dofinansowania z budżetu państwa, działania informacyjne poprzez zamieszczanie tablicy w miejscu realizacji zadania, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych.</p> <p>8. Prowadzić wyodrębnioną ewidencję księgową wydatków poniesionych ze środków dotacji.</p>
<p>Pouczenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - O sposobie wykonania zaleceń albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz uchybienia, proszę powiadomić mnie za pośrednictwem Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia. - Zwroty proszę kierować na właściwe rachunki bankowe Wojewody Zachodniopomorskiego, tj.: nr 87 1010 1599 0056 3013 9135 0000 – dla dotacji, nr 57 1010 1599 0056 3022 3100 0000 – dla odsetek. - Opis dokonywanego przelewu powinien zawierać pełną klasyfikację budżetową, rok, w którym uzyskano zwracaną dotację, wskazanie, że jest to zwrot pozostałej, należnej kwoty

	<p>dotacji, a także odniesienie do numeru pisma i daty wystąpienia pokontrolnego.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odsetki należy naliczyć począwszy od dnia wskazanego w zaleceniu. - Odsetek nie nalicza się w sytuacji, gdy ich wysokość przed zaokrągleniem do pełnych złotych nie przekracza 8,70 zł. [Art. 54 §1 pkt 5) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2022 r. poz. 2651 ze zm.)]. - Zgodnie z art. 9 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2021 r., poz. 289 ze zm.) niedokonanie w terminie zwrotu dotacji w należnej wysokości jest naruszeniem dyscypliny finansów publicznych. - Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224) od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.
<p>PODPIS KIEROWNIKA JEDNOSTKI KONTROLUJĄCEJ</p>	<p style="text-align: center;">z upoważnienia WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO</p> <p style="text-align: center;"><i>Mateusz Wagemann</i> II WICEWOJEWODA ZACHODNIOPOMORSKI</p>